

จุดเน้น ๒.๓ : พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

๑) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

- มีการนิเทศ ติดตาม หลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) และมีการส่งเสริมให้สถานศึกษาได้พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และทำให้การศึกษา มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ

- มีหลักสูตรอาชีพ (การศึกษาต่อเนื่อง)

- มีการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

- จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

- การนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามโครงการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

- ส่งเสริม สนับสนุนโรงเรียนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้มีทักษะที่เหมาะสม โดยการนิเทศติดตามโรงเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจกับ ผู้บริหาร และ คณะครู จัดทำโครงการพัฒนาทักษะและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ตามตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐)

- โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลเพื่อความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมถึงการให้การอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน รวมถึงการบริหารหลักสูตร

- โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะ โดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา

- โรงเรียนจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความรู้ ความสามารถตามที่ตนเองสนใจ

- โรงเรียนมีการพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน การจัดทำแผนการสอนแบบไตร่ตรองซึ่งใช้รูปแบบแนวการเรียนแบบ Coaching

- โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนทุกปีตามความสามารถและความสนใจของนักเรียน

- โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามบริบทของสถานศึกษาและเหมาะสมกับผู้เรียน

- เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น การทดลองวิทยาศาสตร์ โครงการ stem coding ให้ผู้เรียนเกิดทักษะโดยครูมีบทบาทในการชี้แนะให้กับนักเรียน

- สถานศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเทคนิคการผลิตเพื่อตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

- มีการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับชุมชนและมีรายได้ระหว่างเรียนและเรียนร่วมกับสถาน

ประกอบการ

๒) การจัดทำมีระบบแนะแนวผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

- ขับเคลื่อนให้สถานศึกษาได้มีการแนะแนวการศึกษาต่อของผู้เรียนในสายอาชีพและระดับมหาวิทยาลัย อีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการและความสนใจในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียน

- ศูนย์การเรียนรู้อำเภอทุกแห่งในสังกัด สำนักงาน สกร.จังหวัดพะเยามีระบบช่วยเหลือผู้เรียนผ่านแพลตฟอร์ม แอปพลิเคชันต่างๆ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวผู้เรียน (Coaching) และการชี้แนะแนวทาง โดยมีข้าราชการครูในสังกัดเข้าร่วมอบรมครูแกนนำแนะแนวทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการอบรมเพื่อใช้แนะแนวทางให้ผู้เรียนได้มองเห็นอนาคตในภายภาคหน้า โดยครูจะเป็นโค้ช คอยให้การปรึกษาแก่ผู้เรียนซึ่ง ณ ตอนนี้อยู่ระหว่างดำเนินการและขยายผลการดำเนินงาน

- การพัฒนาครูแนะแนวแกนนำ เพื่อขยายผลไปสู่ครูแนะแนวในสังกัด มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อพัฒนาการ ดำเนินงานด้านการบริการแนะแนวให้กับบุคลากรแนะแนวในการจัดกระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมแนะ แนวให้ยั่งยืน รวมทั้งให้ครู และบุคลากรแนะแนว สามารถเรียนรู้กระบวนการทดสอบ ความพร้อมทางอาชีพ และการทดสอบวัดความสนใจด้านอาชีพให้กับนักเรียนนักเรียนในสังกัดได้

- ส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนวิถีใหม่ด้วย School Health Hero และส่งเสริมสุขภาพรอบด้าน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้จัดการดูแลระบบให้สถานศึกษาสามารถ เข้าไปใช้งานระบบ School Health Hero และคอยสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าไปดำเนินการคัดกรอง เด็กในสังกัดให้ครบถ้วน บรรลุตามเป้าหมาย

- โรงเรียนมีการบริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล มีการสังเกต สัมภาษณ์ การเขียน อัตชีวประวัติมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยครูประจำชั้นทุกคนเป็นครูแนะแนวและเป็นการสร้างความสัมพันธ์อัน ดีสามารถช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างตรงจุด

- มีการจัดการเรียนการสอน Coaching ทุกระดับชั้น

- โรงเรียนจัดให้ครูประจำชั้นและครูแนะแนวชี้แนวทางทักษะการเรียนรู้และทักษะการ ดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- โรงเรียนจัดชั่วโมงแนะแนวให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นๆ ละ ๔๐ ชั่วโมงต่อปีการศึกษา

- โรงเรียนมีระบบการรายงานผลการเรียนแก่ผู้เรียนอย่างน้อยปีการศึกษาละ ๒ ครั้ง ซึ่ง นอกจากจะเป็นการรายงานผลการเรียนที่แสดงถึงความถนัดของผู้เรียนยังมีการรายงานคุณลักษณะที่พึง ประสงค์และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล หากนักเรียนคนใดมีความต้องการพิเศษก็จะมีกรพบปะ พุดคุยกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างบ้านและโรงเรียน

๓) การส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill

- สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย...นักศึกษาเป็นขั้นพื้นฐานตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑...โดยให้นักศึกษาได้มีทักษะในการปฏิบัติจริง ผ่านการทำโครงการ.....

- สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PBL) เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิชาอื่นๆ ที่มีความสนใจ ได้นำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (PBL) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับหลากหลายวิชา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ทดลองสิ่งต่างๆ เช่น การทดลองวิทยาศาสตร์ ในชีวิตประจำวันต่างๆ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เทคโนโลยีสร้างนวัตกรรม รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่น อาจจะทำให้ผู้เรียนคิดสิ่งประดิษฐ์ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งเริ่มจากการสร้างสิ่งประดิษฐ์ STEM ง่ายๆ ไปจนถึงการทำโครงงาน STEM

- สนับสนุนโรงเรียนเข้าร่วมโครงการพัฒนา STEM Education กับภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill และนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบการศึกษาขั้นเรียน (Lesson study)

- ส่งเสริมให้สถานศึกษาให้จัดการเรียนการสอนนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) และส่งเสริมความสามารถด้าน Soft Skill

ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมชุมนุม มีการอบรม ให้ความรู้ครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดพัฒนาการเรียนรู้ผสมผสานทักษะศิลปะด้วย STEM

- โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Stem Education ให้กับนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงทุกคนโดยครูทำหน้าที่เป็น Coaching และเป็นการบูรณาการความรู้ของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ระดับการศึกษาปฐมวัยมีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบ Stem Education บ้านนักวิทย์น้อยและไฮสโคป
- โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ Stem Education ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงทุกคนโดยครูทำหน้าที่เป็น Coaching การเรียนแบบ walk rally

๔) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน

- สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สาธารณสุขอำเภอ รพ.สต. โรงพยาบาล เพื่อสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมเสี่ยงและการให้คำแนะนำทางการดูแลสุขภาพจิตของผู้เรียน
- สถานศึกษาคัดกรองนักเรียนตามขั้นตอนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและรับแจ้งจากสถานศึกษาในการรายงานกรณีเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน
- แจ้งนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา สอบถามประวัติเบื้องต้นเพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่างๆ ในเรื่องประวัติส่วนตัวของนักเรียน ประวัติการคัดกรอง ข้อมูลจากครูผู้ดูแลเด็กนักเรียน
- นักจิตวิทยาประจำเขตพื้นที่การศึกษาฯ ลงพื้นที่โรงเรียนเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือเด็กนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ ในกรณีการวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีปัญหาซับซ้อนหรือการส่งต่อด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทดสอบทางจิตวิทยา ด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมเพื่อค้นหาปัญหา สาเหตุปัญหาของนักเรียน พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไข้ปัญหา

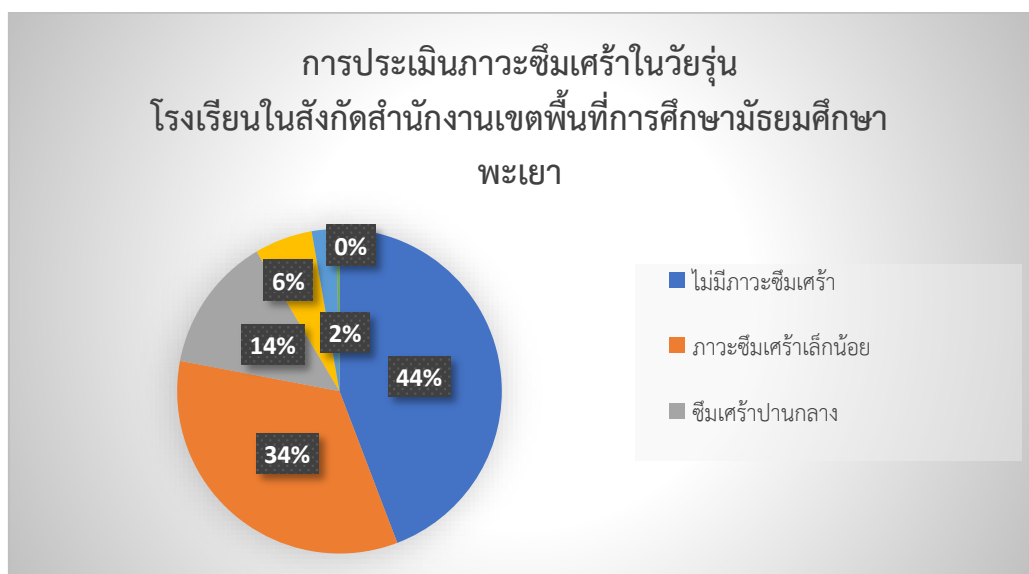
- วางแผนการช่วยเหลือร่วมกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อดูแลช่วยเหลือและปรับพฤติกรรมของนักเรียน กรณีนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงหรือมีปัญหาทางพฤติกรรม และ ลักษณะอารมณ์รุนแรง จะต้องมีการประสานกับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เพื่อส่งต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

- การส่งต่อภาคีเครือข่าย เมื่อดำเนินการดูแลช่วยเหลือแล้วไม่ดีขึ้นจำเป็นต้องส่งต่อไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (มีการจัดประชุมร่วมกับเทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัวเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด) เพื่อวางแผนและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด เนื่องจากสภาพปัญหาของนักเรียนมีความยากและซับซ้อนต่อการดูแลช่วยเหลือ

- ติดตามผลหลังจากรับกลับจากการดูแลช่วยเหลือของภาคีเครือข่ายเรียบร้อยแล้ว จำเป็นต้องมีการประเมินและติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อเตรียมความพร้อมส่งกลับสู่โรงเรียน

- การวางแผนการดูแลช่วยเหลือร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้นหรือครูระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อดูแลช่วยเหลือในการปรับพฤติกรรมของนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนมีความเสี่ยงสูงหรือต้องการวินิจัยโรค และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะดำเนินการประสานหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว เจ้าหน้าที่ปกครอง เทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อวางแผนการหาแนวทางการดูแลช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่นักเรียนอย่างตรงจุดติดตามผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทั้งนักเรียนกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง ให้อยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย

- สำนักงานเขตพื้นที่ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียนผ่านโครงการที่หลากหลาย อาทิ โครงการ ๑ โรงเรียน ๑ ครูอนามัย สร้างเด็กไทยสุขภาพดี มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๘ โรงเรียน ครูแกนนำและนักเรียน ผ่านการอบรม ครบทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐, โครงการวัยใสใส่ใจสุขภาพ , กิจกรรมการอบรมครูดูแลให้มีความรู้ด้านสุขภาพจิตนักเรียนและสามารถคัดกรองสุขภาพจิตนักเรียนโดยเครื่องมือการประเมินสุขภาพจิต ผ่านการประมวลผลของนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา และการคัดกรองพร้อมดูแลรักษาผ่านระบบ School Health Hero ผลการคัดกรอง ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค/แนวทางแก้ไข

- สถานการณ์แนวโน้มปัญหานักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีภาวะซึมเศร้า ลักขโมย และการติดสื่อออนไลน์ (โทรศัพท์)/ออนไลน์(ติดเกม) ปัจจัยหลักเกิดจากครอบครัว ผู้ปกครองปล่อยปละละเลยบุตรหลาน พ่อแม่แยกทางกัน ครอบครัวมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ พ่อแม่ไม่พร้อมมีลูก และไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเด็กตามคำแนะนำ แต่หากครอบครัวสามารถเป็นตัวแบบที่ดี มีความเข้าใจปัญหาของเด็กและเด็กได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกวิธีสามารถช่วยเหลือ และพัฒนาเด็กในทางที่ดีได้เพราะเด็กสามารถเปลี่ยนแปลงพัฒนาได้

- นักเรียนมีปัญหาแต่ไม่มาปรึกษาครู ครูต้องคอยสังเกตพฤติกรรม
- ผู้ปกครองส่วนใหญ่เพิกเฉยต่อคำแนะนำไม่ยอมรับความจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมลูก
- ประเด็นนักเรียนที่ประสบปัญหาภาวะซึมเศร้าได้ส่งคืนข้อมูลให้โรงเรียนในสังกัดได้

เฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามระบบ

- ส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา /โรงพยาบาลพะเยา/สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พะเยา ฯลฯ

- ประชุม case conference สหวิชาชีพเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน/ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมและรายงานผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยมีภาคีเครือข่ายให้การดูแลช่วยเหลือเยียวยานักเรียนที่มีปัญหาให้สามารถผ่านปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ร่วมกันกับครูที่ได้รับมอบหมายดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง นักจิตวิทยาประจำเขตพื้นที่การศึกษาฯ และมีการส่งต่อกรณีเด็กนักเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นกรณีฉุกเฉินไปยังสหวิชาชีพทำให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม คือนักเรียนที่ประสบปัญหาสามารถกลับสู่ระบบโรงเรียนได้อย่างมีความสุขและกลับเข้าสู่สังคมในโรงเรียนได้

- นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ Stem Education สามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนสู่นวัตกรรมใหม่ที่เกิดหลังจากการเรียนรู้แบบ Stem Education

- ต้องมีแรงจูงใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความสนใจในแนวคิดของครูการควบคุมการทำงานของผู้บริหาร และมีปัจจัยสนับสนุน

- นักเรียน ที่เรียนจบสามารถมีประสบการณ์จริงและสามารถหางานได้ง่าย

- ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education กับผู้เรียน

- ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- อยากให้มีการส่งเสริมพัฒนาการการเลี้ยงดูบุตรหลานของทางผู้ปกครอง เพราะนักเรียนจะมีพฤติกรรมที่ดีและอยู่กับสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พื้นฐานต้องมาจากขัดเกลาของครอบครัวก่อนอันลำดับแรก ส่งต่อมายังโรงเรียนเพื่อพัฒนาการศึกษากายการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันในสังคม

- อยากให้มีการแนะแนว Coaching นักเรียนระดับปฐมวัยเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยครูเป็นผู้แนะนำและตั้งคำถามกระตุ้นการคิดให้เด็ก เด็กได้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติจริง มีการ reflection หลังการเรียนรู้โดยครูใช้คำถามกระตุ้นการคิด

- อยากให้มีการอบรมความรู้ด้านสุขภาพจิตให้ครูและผู้ปกครอง

- อยากให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยาเป็นศูนย์กลางติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านปัญหาสุขภาพจิต

- วางแผนด้านเวลา การที่ครูไม่มีการวางแผนเรื่องเวลาในการพัฒนาหลักสูตร คือภาระงานพิเศษของครูมีมากเกินไป ต้องลดภาระงานพิเศษเพื่อครูจะได้มีเวลาวางแผนการพัฒนาหลักสูตร

- ควรจัดทำหลักสูตรในการเรียนร่วมสถานประกอบการให้ครบทุกสาขาวิชา